

MÓWIK NEWSLETTER

Nr 115 | LUTY 2022 | Kraków

Dzień dobry!

Kolejny MÓWikowy newsletter przed Państwem!

Wprowadzanie komunikatora wydaje się być proste, ale czasem na drodze można spotkać rozmaite trudności. Aby komunikowanie się było efektywne i pełne sukcesów uczeń powinien mieć możliwość nieustannego korzystania ze sprzętu. W drugiej części Filarów Udanego Wprowadzania MÓWika przypomnia o tym Ewa Grzelak, dzieli się swoim doświadczeniem, dając kilka cennych wskazówek.

Długie wieczory stały się rzeczywistością. ;) W co się bawić? Proponujemy Memory! Jak bawić się, komunikować, uczyć a przy okazji miło spędzić czas? O tym w artykule Elżbiety Dawidek. Miłej lektury!

Elżbieta Ślusarczyk

Co w środku?

3.

Filary udanego wprowadzania MÓWika
Cz. 2

„MÓWik tam, gdzie jego użytkownik”

Ewa Grzelak

6.

Pomysły na długie zimowe wieczory
- MÓWik Memory

Elżbieta Dawidek

MÓWik[®]
NEWSLETTER

MIESIĘCZNIK

Redaktor naczelna: Elżbieta Ślusarczyk
Sekretarz redakcji: Anna Płatek
Projekt graficzny: R. Płatek

Adres redakcji:
DICO 30-305 Kraków, ul. Edmunda Wasilewskiego 20/3
Kontakt: newsletter@mowik.pl

Ewa Grzelak

FILARY UDANEGO WPROWADZANIA MÓWIKĄ

cz.1 MÓWIk tam, gdzie jego użytkownik”

Sukces we wprowadzaniu Mówika zależy od wielu czynników.
Postaram się zatem przybliżyć te,
które można określić jako bazowe i niezbędne
w oparciu o wiedzę dotyczącą AAC
oraz moje doświadczenia jako logopedy, terapeuty AAC,
ale i rodzica użytkownika Mówika

Kolejną zasadę (poprzednia była opisana w nr 2 Newslettera) można ująć w następujących słowach: „Mówik zawsze tam, gdzie jego użytkownik”. Ujmując to jeszcze precyzyjniej - jeśli widzisz ucznia, powinieneś też widzieć jego Mówika w pobliżu. Sprzęt nie może być schowany w plecaku, w szafce, zostawiony w innej sali. Mówik ma towarzyszyć uczniowi w KAŻDEJ sytuacji, czy to na stołówce, czy na zajęciach W-F, SI, na logopedii, na świetlicy, na spacerze, na placu zabaw itp. Ma on być zawsze i wszędzie z użytkownikiem. Dlaczego? Odpowiedź jest prosta - Mówik to narzędzie do usprawniania nabywania języka, nauki komunikacji, wspiera mówienie.

Osoby mówiące mają możliwość używania mowy przez cały dzień i wszędzie.

**Mają swój głos przy sobie,
zawsze gotowy do działania
- tak samo ma działać Mówik.**

Ma być gotowy do użycia, czyli naładowany i zawsze pod ręką. Ponadto dzięki temu, że Mówik będzie stale dostępny, każda sytuacja w ciągu dnia staje się sytuacją do uczenia języka w realnym kontekście. Zamknięcie Mówika w szafce, plecaku, pozostawienie w innej sali jest jak zabranie komuś głosu. Co więcej jest to też stracenie możliwości do nauczenia się czegoś nowego, zaskakującego w realnym kontekście. Najefektywniej uczymy się gdy czegoś doświadczamy i gdy towarzyszą temu realne emocje. Pamiętam sytuację, gdy po raz pierwszy w życiu zobaczyliśmy zaskrońca - mój syn stał i wpatrywał się w niego zafascynowany. Dzięki temu, że ma Mówika zawsze przy sobie, mogłam dodać mu szybko symbol „wąż” i wykorzystać tę sytuację do nauki. Było to dla niego znacznie ciekawsze niż wskazywanie węża na obrazku podczas zajęć.

**Uczenie się komunikowania
to nie zajęcia raz w tygodniu,
w specjalnej sali, uczenie komunikacji
to codzienność, realne życie.**

Przestrzenią do uczenia się jest cały dzień, każde małe doświadczenie. Dzięki temu uczeń szybciej dokonuje generalizacji i lepiej pamięta. Niedawno moja uczennica zaskoczyła mnie użyciem Mówika. Podczas kolorowania, za którym nie przepada,

wybrała symbol „nie lubię”. Nigdy nie była uczona użycia tego symbolu w tej sytuacji. Jak to możliwe? Jak się dowiedziałam później, pewnego dnia podczas obiadu na stołówce, gdy odsuwała od siebie talerz z kaszą, nauczycielka modelowała na Mówiku symbol „nie lubię”. Dziecko z dużymi wyzwaniami poznawczymi samo dokonało generalizacji na inną sytuację, gdyż doświadczyło mocy komunikacji. A co gdyby Mówik został w sali i nie był użyty podczas obiadu? Co gdyby nie miała go pod ręką podczas kolorowania? Dziewczynka straciłaby okazję nauczenia się, a jedyną opcją wyrażenia niechęci byłoby zachowanie - odrzucenie, ucieczka, może i nawet zachowanie agresywne lub autoagresywne.

Jeśli uczeń ma swojego Mówika “pod ręką”, każda sytuacja może w dowolnym momencie zmienić się w sytuację do uczenia języka - nagle może przejechać ukochany TIR, ktoś może mieć głośnego psa, możemy zobaczyć tęczę. Wówczas, zazwyczaj bierny uczeń ożywia się i zaczyna interesować tym, co się wydarza. Często słyszę takie zdanie: „No tak, ale możemy przecież pójść do sali, do szafki, uczeń może sam wyjąć Mówika z plecaka” - otóż nie. Często są to krótkie, szybkie sytuacje, które mijają i znikają bezpowrotnie. Zanim pójdziemy do szafki, do sali, wyciągniemy komunikator z plecaka, sytuacja się zmieni.

Szczególną uwagę chciałam zwrócić na chowanie Mówika do plecaka. Uczeń z wyzwaniami w sferze komunikowania się ma trudność w używaniu symbolicznych sposobów porozumiewania się i będzie raczej uciekał do tego, co jest szybkie i pod ręką, czyli zachowania, często nieodpowiedniego w danej sytuacji. Sięgnięcie po Mówika, który jest schowany wymaga od niego kontroli emocji i pamięci, dobrego skupienia oraz wytrwałości w komunikowaniu. Wielu uczniów z trudnościami w komunikowaniu się nie ma tych umiejętności, albo „znikają” one podczas emocji. Kiedyś dostawałam informacje o tym, że mój syn przejawia tzw. zachowania trudne, ale gdy pojawiłam się w placówce Mówik był w szatni, a Hubert w innej sali.

Dlatego jeszcze raz przypominam prostą zasadę

**- widzisz użytkownika, powinieneś widzieć
w pobliżu jego Mówika.**

Jak to zrobić technicznie?

W poprzednich numerach Newsteltera znajdziecie pomysły na obudowy. Najlepiej, aby były one i pancerne i z paskiem do zawieszenia na szyi. Można zlecić również uszycie torby z okienkiem na ekran Mówika.

Najważniejsze, aby dostęp do ekranu był w parę sekund i uczeń był w stanie operować tym samodzielnie.

Fotografia nr 1

W przypadku uczniów z niepełnosprawnością ruchową, poruszających się na wózku trzeba zastosować odpowiedni system mocowania.

Ponadto istotne jest też zabezpieczenie ekranu, np. specjalną naklejką. Może warto również wykupić ubezpieczenie na sprzęt. Na koniec pamiętajmy o naklejce z danymi na wypadek zgubienia sprzętu.

Naucz ucznia przenoszenia MÓWika. Jeśli ma w tym problem, zacznij od paru sekund, w sytuacji, gdy jest zadowolony i stopniowo wydłużaj ten czas. Ponadto możesz pokazać mu, że noszenie Mówika wiąże się

z korzyściami. Na samym początku nakładałam Hubertowi tablet z paskiem na szyję na spacerze tuż przed wejściem do cukierni, gdzie następnie mógł kupić sobie ciastko przy pomocy Mówika.

Jeśli nadal masz problemy poszukaj rozwiązanie technicznego, może być to inny pasek, inna obudowa, inny sposób przenoszenia, ale nie poddawaj się za łatwo.

Często też słysze pytania: "Co z placem zabaw, zajęciami W-F itp.?" Jeśli już nie da się, aby uczeń miał Mówika na pasku, na sobie, to ważne aby sprzęt był jak najbliżej niego, w jednym ustalonym miejscu, ale nadal pod ręką, tak aby w parę chwil móc sięgnąć po niego. Fotografia nr 1 pokazuje Huberta właśnie na placu zabaw. Sytuacją, w której używanie Mówika jest niemożliwe ze względów technicznych jest przebywanie w wodzie. W takiej sytuacji użyj Mówik opaski, ale pamiętaj że ma wspierać ucznia tylko w tej konkretnej sytuacji. Hubert używa Mówika na basenie do momentu przebrania się. Następnie zamykamy go w szafce, nakładamy Mówik opaskę, a po powrocie z wody i osuszeniu się, ponownie zaczynamy używać Mówika.

Uczeń musi mieć dostęp do całego słownictwa przez cały czas.

Fotografia nr 2 przedstawia Huberta, który w tej konkretnej chwili, widocznej na zdjęciu komunikuje: „Chcę na basen”. Dzięki temu, że miał Mówika mógł przekazać, to co chciał zakomunikować, zamiast denerwować się.

Coś, co pozornie może wydawać się mało istotne, w praktyce stanowi jeden z filarów sukcesu we wprowadzaniu komunikacji.

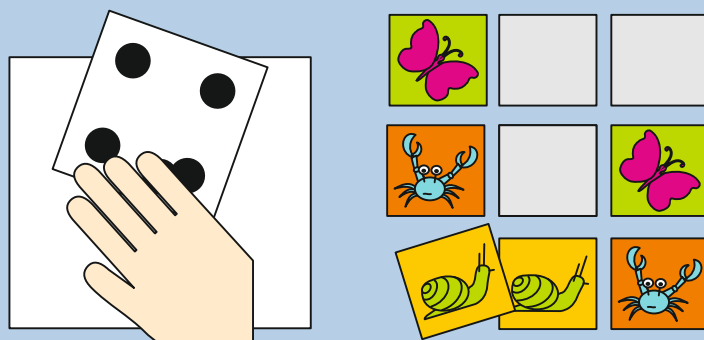
Fotografia nr 2

Elżbieta Dawidek

Pomysły na długie zimowe wieczory - MÓWik Memory

Każdy z nas zna popularne gry memory.
Pamięć- o tej grze mowa, ma za zadanie w sposób prosty
ćwiczyć zapamiętywanie ułożenia poszczególnych symboli,
odkrywanych i zakrywanych ponownie para za parą.

Jak popularną grę przełożyć na umiejętności związane z komunikacją alternatywną i wspomagającą?

Pobawmy się we współpracy z Mówikiem! Na początek zaplanujmy słownictwo i przygotujmy tablicę z symbolami do gry.

Teraz ja / teraz ty/ szukać / taki sam / para / brawo / koniec / pokaż / gdzie? / przegrywać / wygrywać /

Co możemy wypracować na tak przygotowanej tablicy z grą typu memory:

Naprzemiennność (teraz ja - teraz ty).

Wspólne pole uwagi (pokaż, gdzie?).

Ćwiczyć pamięć i koncentrację.

Rozszerzać słownictwo z różnych dziedzin

Uczyć radzenia sobie z sytuacją porażki (wygrywać, przegrywać).

Pokazać jak się cieszyć zwycięstwem (brawo, hurra).

Przekazać zasady fair play.

Gry typu memory można zainstalować również na tablecie bądź telefonie i z wykorzystaniem zbudowanych w Mówiku tablic komentować rozgrywkę.

Teraz ty +szukać „Teraz Ty szukasz”

Para + brawo „Brawo znalazłeś parę”

Gdzie? +Pokaż +Para „Wiesz, gdzie jest kolejna para!”

Kolejność, mała ilość uczestników zapewnia nam dużą

wielokrotność powtórzeń tych samych symboli. Dlatego mamy pewność, że po takiej rozgrywce, odkrywając kilkanaście par użytkowników Mówika będzie orientował się w funkcjonalnym znaczeniu wszystkich zastosowanych symboli. Zabawa pozwoli również każdemu początkującemu użytkownikowi wdrożyć się w procedurę modelowania komunikacyjnego - używam Mówika, wskazuję symbol i jednocześnie dopowiadam funkcjonalne znaczenie, nie wymagając bezpośredniego użycia. Natomiast jeśli użytkownik czuje się gotowy do podjęcia aktywności na Mówiku, daję mu przestrzeń, aby aktywność ta była jak najbardziej samodzielna. Dbam o to, żeby podczas takiej gry dziecko doświadczyło jak najwięcej sukcesów komunikacyjnych.

Gra może być wykorzystana również w ramach zajęć TUS (Trening Umiejętności Społecznych). Aranżując grę dla kilkorga uczniów, dbamy o kolejność: Kto teraz? Znajomość imion i /lub zaimków osobowych ja/ty/on/ona/my/oni, wymianę /teraz ja, teraz ty, teraz on, teraz ona), działania matematyczne (ile masz par?), społecznie akceptowane sygnały na wygranie/przegranie/remis oraz o rozszerzenie słownictwa.

W sklepie mowik.pl znajdziecie zestawy MÓWIK Memory. Natomiast w Google Play możecie pobrać BEZPŁATNIE aplikację z MÓWIK Memory i wspólnie z dzieckiem bawić się i uczyć. Dostępne są gry: OWOCE, ZABAWKI, WIOSNA, WIELKANOC, JESIEŃ, ZIMA.

